

med lavere Gage, faae en høiere Gage; dette troer jeg ikke vil blive Tilfældet, thi i Slutningen af § 13 siges udtrykkeligt, at Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet kan faavel, hvor Communens oeconomiske Forsatning maatte gjøre det fornødent, nedsætte de ovenfor fastsatte Lønninger, som ogsaa forhøje samme med Borgerrepræsentanternes Samtykke, eller, hvis dette nægtes, med Skole- raadets. Det er altsaa ganske naturligt, at den tidligere Tilladelse til at ansætte Lærerinde med den Gage, de nu have, fremdeles for disse maa anses gjældende, saa at Loven ikke faaer nogen tilbagevirkende Kraft. Naar det ærede Medlem foreslaaer, at man skal nedsætte Lønnen med $\frac{1}{3}$ istedetfor med $\frac{1}{4}$, er det af de Spørgsmaal, der ere vanskelige at discutere. Det er en reen Skønssag, om 300 eller 340 Rd. er en passende Begyndelsesgage, men jeg maa dog bemærke, at man ikke bør gjøre disse Nedsættelser altsfor store. Man skal ikke give Communen en altsfor stor Præmie for at ansætte Lærerinde. Spørgsmaalet om at ansætte Lærerinde er fornemlig et Underviisningsspørgsmaal, som ene og alene bør afhænge af, om vedkommende Communalbestyrelse og Skolebestyrelse finder det tjenligt for Underviisningen at ansætte en Lærerinde istedetfor en Lærer. Man skal derfor ikke altsfor stærkt drage det oeconomiske Element ind her, idet det paa sine Steder kan foranledige, at man ansætter en Lærerinde, fordi man har hende billigere, hvor det dog maaskee for Skolens Skyld kunde være hensigtsmæssigere at ansætte en Lærer. Jeg troer, at man er kommen Communerne saameget imøde, som der med Villighed kan fordras, ved at nedsætte Lønnen med $\frac{1}{4}$, og jeg skal derfor fremdeles holde paa Udvalgets Forslag, skjøndt Forskjellen i Virkeligheden ikke er saa særdeles stor. Med Hensyn til de af den ærede Folkethingsmand for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) stillede Forslag, med Hensyn til hvilke han har opløst Forskjellen mellem dem og Udvalgets, saa maa jeg sige, at jeg dog troer, at det ærede Medlem har nogen Ret i, i denne Lov at ville levere en Forpostfægtning imod Skolecommissionens selvstændige Stilling. Det ærede Medlem veed, at jeg fuldt saa vel som han ønsker en saadan Reform

i Skolevæsenet i Almindelighed, at Skolecommissionen, Skoledirectionen, kort sagt, det hele Forhold blev ordnet paa en anden Maade; men jeg kan derfor ikke ansee det rigtigt i denne Lov, hvor vi maae tage Forholdene, som de ere, at gjøre en Forandring i Skolecommissionens Stilling, og det netop i et Punkt, hvor Skolecommissionen allermeest er kaldet til at tale; thi hvorom gjælder det, naar der er Tale om at ansætte en Lærerinde? Det gjælder om Kjendskab til Skolens Tilstand og Kjendskab til, om en Lærerinde vil kunne gjøre mere Nytte end en Lærer, og dette er dog et af de Punkter, som allermeest maa ligge ind under Skolecommissionens Omraade; jeg troer derfor, at det vilde være urigtigt at udslutte den Bestemmelse af Loven, at Skolecommissionen skal give sit Samtykke til Ansættelse af Lærerinde. Som sagt, jeg er enig i de almindelige Ansuelser, det ærede Medlem udtalte, men jeg troer ikke, de her bør gjøres gjældende. Forøvrigt er det ogsaa et af de Spørgsmaal, der ikke har saa megen practisk Betydning. Forholdet i Communen mellem Skolecommission og Sogneforstanderskab og mellem Skolecommission og Borgerrepræsentanter kan maaskee undertiden være et krigerigt Forhold; men i saa Fald kunde det være tvivlsomt, om det under den nuværende Ordning vilde være rigtigt at lægge Afgjørelsen alene i Communalbestyrelsens Haand. Men i Almindelighed er Forholdet vistnok mere fredeligt, saa at de raadlaae med hverandre og høre paa hverandres Grunde, og derpaa i Fællesskab komme til en Beslutning. Med Hensyn til den videre Udvidelse af Lærerindens Ret til at undervise, da maa jeg tilstaae, at jeg ikke tilskriver den den allermindste practiske Betydning, eller idetmindste kun en saare ringe. Jeg troer ikke, at det vil falde nogen Communalbestyrelse ind at ansætte en Lærerinde til at læse med store Dreng; det er til Underviisningen af Pigebørn og smaa Dreng, at man vil ansætte Lærerinde, og hvad enten man sætter det i Loven eller ikke, troer jeg, at Resultatet vil blive det samme. Jeg skal af den Grund ikke have Noget imod at gaae ind paa Endringsforslaget under Nr. 2, men Grundden, hvorfor Udvalget ikke har troet at kunne gaae ind paa Endringsforslaget under Nr. 1,